

Zo ben ik met jou

- Ik gebruik de waarden van Laterna Magica in mijn gedrag en houding: vertrouwen, verbinding, integriteit, autonomie, liefde, gelijkwaardigheid en verantwoordelijkheid.
- Ik kom op voor mijzelf door mijn gevoel, mijn mening en/of mijn wensen te delen met andere kinderen en/of coaches; ook als ik denk dat ikzelf word gepest.
- Ik gebruik één of twee dieren van de **Axenroos** om mijzelf en mijn gedrag uit te leggen; ik oefen met sommige dieren om mijn gedrag te sturen.
- Ik ga zowel met jongens als met meisjes om; het maakt niet uit of mijn vrienden jongens of meisjes zijn.
- Ik kan uitleggen wat voor mij een goede **vriendschap** is.
- Ik kom op voor mijzelf door mijn gevoel, mijn mening en/of mijn wensen te delen met andere kinderen en/of coaches; en ik let daarbij op of anderen hier aandacht voor hebben.
- Ik gebruik één of twee dieren van de **Axenroos** om mijzelf en mijn gedrag uit te leggen; ik gebruik een paar dieren om mijn gedrag aan te passen aan de situatie; soms weet ik welk dier ik kies als ik boos, bang of blij ben.
- Ik kan uitleggen wat voor mij een goede vriendschap is; en ik probeer vrienden uit te kiezen die daarbij passen.
- Ik kom voor mijzelf op door mij te kleden zoals ik wil; door mij te uiten zoals ik wil; en ik maak mijn eigen keuzes; soms is het daarbij belangrijk wat anderen vinden.

- Ik kom op voor mijzelf door mijn gevoel, mijn mening en/of mijn wensen te delen; en ik zorg ervoor dat anderen mij echt hebben gehoord en begrepen; ik houd daarbij rekening met anderen en ik zorg dat ik in verbinding blijf met de ander.
- Ik gebruik bewust verschillende dieren uit de **Axenroos** op een flexibele manier om steeds ander gedrag te kiezen; ik let op het gedrag van de ander; en ik weet welke dieren ik onbewust kies als ik mij goed of slecht voel.
- Mijn vrienden en ik hebben samen (meta)gesprekken over onze vriendschap en we proberen samen te werken aan wat beter kan; mijn vrienden en ik mogelijk elkaar aanspreken op elkaars gedrag.
- Ik kom voor mijzelf op door mij te kleden zoals ik wil; door mij te uiten zoals ik wil; en maak mijn eigen keuzes; daarbij vraag ik mij altijd af hoe ik bij anderen over kan komen.

Zo zijn wij samen (in de unit)

- Ik kan uitleggen wat **pesten** en/of **discriminatie** betekent; ik doe mijn best dat anderen niet worden gepest; en als ik zie, hoor of merk dat iemand wordt buitengesloten (in de unit, binnen of buiten Laterna Magica, in een app of ander online medium) dan neem ik het meteen voor diegene op; ik doe openlijk moeite en laat in mijn taal en houding zien dat iedereen erbij hoort; en als ik dit niet kan of het niet lukt, vertel ik het aan één van de coaches uit mijn unit.
- Ik ben vriendelijk voor anderen, waarbij ik let op zowel mijn stem, als mijn houding; en ik laat merken dat iedereen erbij hoort, iedere taal, iedere cultuur, elk gender, elke gezinssituatie, elke familiegeschiedenis, elk karakter, elk tempo, elk talent, elke cognitie, elk mens met een beperkingen en elk talent; ik zorg ervoor dat iedereen die mee *wil* doen ook mee *kan* doen.
- Ik heb een **actieve rol** in de unit en in Laterna Magica en ik solliciteer/auditeer voor huismeester, dierenverzorger, theaterproductiebureau, kinderkunstuitleen, danshuis, massagelstudio, garderobe-expert, orchestra-magica, gastvrijheid-expert en rondleider, kruidentuin-expert, moestuin-expert, traktatieservice, taartenbakservice, baby-expert/voorleesexpert, bemiddelaar bij ruzie, take-away, beweeg-expert, assistent bij een expert, zoals in de keuken of in buitenwerkplaats.
- Ik houd rekening met anderen door naar het gevoel, de mening en/of de wensen van iemand anders te luisteren; ook als dit tegengesteld is aan mijn eigen gevoel, mening en/of wensen.
- Ik houd rekening met anderen, doordat ik luister (en zelf niet praat) als iemand anders iets vertelt, bijvoorbeeld in de kring.
- Ik houd rekening met anderen, doordat ik mijn best doe ruzies te voorkomen of op te lossen.
- Ik houd rekening met anderen, doordat ik actief actief help de unit schoon, opgeruimd en mooi te houden.
- Ik houd rekening met anderen, doordat ik vooraf kan bedenken dat een ander andere gevoelens, meningen en/of wensen heeft dan ik; en ik pas mijn eigen gedrag hierop aan.
- Ik houd rekening met anderen, doordat ik met aandacht luister als iemand anders iets vertelt, bijvoorbeeld tijdens een presentatie; en ik doe mijn best vragen te stellen; ik doe mijn best goede **feedback** te geven (**top**: 'Ik vind het gaaf dat je...' / **tip**: 'Misschien zou je de volgende keer...')
- Ik houd rekening met anderen, doordat ik bij een conflict op zoek ga naar een oplossing die voor iedereen fijn is.
- Ik houd rekening met anderen, doordat ik actief help de unit schoon, opgeruimd en mooi te houden; en ik let daarbij op **duurzaamheid** door mijn afval te scheiden en **zuinig** te zijn met materiaal.
- Ik houd altijd rekening met het gevoel, meningen en/of wensen van anderen; ik ga respectvol om ga met anderen, ook als zij (heel) anders zijn dan ik; ik ben altijd bereid te luisteren; en ik stel mijn **oordeel** af of uit.
- Ik ben nieuwsgierig naar andere mensen, andere culturen, andere achtergronden, werk van anderen en ik heb oprechte aandacht voor hun gevoel, meningen en/of wensen, want ik stel vragen en ik luister goed; ik doe moeite om de ander te begrijpen; ik doe mijn best goede **feedback** te geven (**top**: 'Ik vind het gaaf dat je...' / **tip**: 'Misschien zou je de volgende keer...')
- Ik houd rekening met anderen, doordat ik mijn eigen activiteiten aanpas aan iedereen in mijn groep met wie ik samenwerk of samen speel; en als er een conflict is tussen kinderen, help ik de ruzie op een fijne manier op te lossen.
- Ik doe (samen met anderen) voorstellen in de unit en binnen Laterna Magica om nog duurzamer te worden; ik inspireer anderen door hen te informeren over **duurzaamheid**; en anderen kijken naar mij en geven aan dat ik mij echt als 'mede-eigenaar' van Laterna Magica gedraag.

Zo zijn wij in de samenleving

- Ik kan uitleggen wat het verschil is tussen 'de baas spelen' en 'de groep leiden'.
- Ik kan uitleggen wat de **openbare ruimte** is; en ik kan uitleggen wie daar werken, zoals de brandweer, mensen die het vuilnis ophalen of mensen van de ambulance.
- Ik let erop dat anderen (in de unit en daarbuiten) geen last hebben van mijn stemvolume, taalgebruik en mijn gedrag.
- Ik kan uitleggen wat **verkiezingen** zijn; en ik kan uitleggen dat er verkiezingen zijn voor de **gemeente**, de waterschappen, de **provincie** en de Tweede Kamer.
- Ik kan uitleggen wat de **Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens** is; en ik kan uitleggen waarom die is geschreven.
- Ik kan uitleggen wat **democratie** is (de **meerderheid** beslist, de **minderheid** wordt beschermd).
- Ik kan uitleggen dat Nederland een speciale historische band heeft met Indonesië, Suriname en de Nederlandse Antillen; en ik kan uitleggen dat Nederland een **koloniaal rijk** is (geweest).

- Ik kan uitleggen dat ons land wordt bestuurd via een **parlementaire democratie**; en ik kan uitleggen wat daarbij het verschil is tussen het **parlement** en de **regering**.
- Ik kan uitleggen wat de **Grondwet** is en wat daar in staat; en ik kan uitleggen hoe een 'gewone' **wet** wordt gemaakt.
- Ik kan uitleggen welke gebieden bij het **Koninkrijk der Nederlanden** horen; ik kan uitleggen dat Nederland een **constitutionele monarchie** is; en ik kan uitleggen welke rol het **Koningshuis** heeft.
- Ik kan uitleggen wat het doel is van de **Europese Unie (EU)**; en hoe de EU wordt bestuurd.
- Ik kan uitleggen wat het doel van de **Verenigde Naties (VN)** is.

Zo zijn wij in de wereld

- Ik kan (in grote lijnen) uitleggen wat een **godsdienst** is; en ik kan een paar religieuze (feest)dagen opnoemen, zoals bijvoorbeeld het Suikerfeest, Pasen en Pesach.
- Ik kan uitleggen waarom er veel **Turkse** Nederlanders, **Marokkaanse** Nederlanders, **Surinaamse** Nederlanders, **Molukse** Nederlanders en **Indonesische** Nederlanders in Amsterdam (en Nederland) wonen.
- Ik bezoek iedere jaar samen met mijn unit een museum in Amsterdam (in het kader van culturele diversiteit en cultureel erfgoed); en ik deel mijn ervaringen van dit bezoek in een tentoonstelling of een presentatie.
- Ik kan (in grote lijnen) uitleggen wat de verschillen én overeenkomsten zijn tussen **boeddhisme**, **christendom**, **islam**, **jodendom** en **hindoeïsme**.
- Ik kan (in grote lijnen) uitleggen wat **atheïsme** en **humanisme** betekenen; en ik kan uitleggen waarom deze **levensbeschouwingen** verschillen van godsdiensten.
- Ik kan (in grote lijnen) uitleggen wat de betekenis is van **Kerstmis** en **Pasen**; van het **Offerfeest** en de **Ramadan** en van het **Keti Koti Festival**.
- Ik kan uitleggen wat de betekenis is van de **Nationale Herdenking** op 4 mei en de viering van de **Bevrijding** op 5 mei.

- Ik heb respect voor culturele uitingen die anders zijn dan mijn 'eigen' cultuur; ik kan **culturele** en **seksuele diversiteit** waarderen; en ik draag bij aan vrede, duurzaamheid, mensenrechten en democratie.
- Ik kan uitleggen wat **vooroordelen** en **stereotypen** zijn; ik ben mij bewust van verschillende vormen van pesten en/of **discriminatie** (zoals **racisme**, **seksisme**, **validisme** of **homo- en transfobie**); en ik doe mijn best dit tegen te gaan en anderen hierop aan te spreken.
- Ik kan (in grote lijnen) uitleggen wat de betekenis van de **Internationale Herdenkingsdag voor de Holocaust** op 27 januari is.
- Ik kan (in grote lijnen) uitleggen wat de betekenis van de **Nationale Herdenking Slavernij** op 1 juli is.